

PANEVĖŽIO R. RAMYGALOS GIMNAZIJOS SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio r. Ramygalos gimnazijos Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190.

2. Tvarkos aprašo paskirtis – padėti gimnazijos bendruomenei užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškoms aplinką, kuri yra psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugi.

3. Tvarkos aprašas nustato patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą individualiu klases, gimnazijos, šeimos lygmeniu gimnazijoje.

4. Tvarkos aprašas pagrįstas šiais principais:

4.1. į patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

4.2. kiekvienas gimnazijos darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie patyčias, turi reaguoti ir stabdyti;

4.3. veiksmų turi būti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie patyčias amžiaus ir pareigų bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų.

5. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

5.1. patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui;

5.2. patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

5.2.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujamimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

5.2.2. fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

5.2.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

5.2.4. kibernetinės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

5.3. patyčias patiriantis vaikas – mokinys, iš kurio yra tyčiojamas;

5.4. besityčiojantysis/skriaudėjas – vaikas ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų;

5.5 patyčias patiriantis suaugęs – gimnazijos darbuotojas, svečias, praeivis ir kt., iš kurio tyčiojasi mokinys (-iai);

5.6. patyčių stebėtojas – vaikas, matantis ar žinantis apie patyčias.

5.7. patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, apimanti gimnazijos bendruomenės narių švietimo, informavimo ir kitas priemones.

5.8. patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui, įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

5.9. patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos gimnazijoje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos prognozavimas.

6. Reagavimo į smurtą ar patyčias plano schema (1 priedas).

II SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA, PREVENCIJA GIMNAZIJOJE

7. Gimnazijos direktorius atsako už sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto ir patyčių apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką.

8. Visi gimnazijos bendruomenės nariai rūpinasi saugios ir palankios mokiniams ir suaugusiems aplinkos kūrimu.

9. Vaiko gerovės komisija, vadovaudamasi Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis (schema pridedama, 2 priedas), rengia saugios ir palankios aplinkos mokiniams ir suaugusiems kūrimo veiksmų planą, vykdo smurto ir patyčių stebėseną, prevenciją gimnazijoje.

10. Smurto ir patyčių prevenciją, intervenciją gimnazijoje koordinuoja 3 asmenų Smurto ir patyčių prevencijos, intervencijos vykdymo grupė (toliau – Vykdyto grupė), kurią skiria gimnazijos direktorius iš Vaiko gerovės komisijos narių.

III SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA GIMNAZIJOJE

11. Visais įtariamų ir realių patyčių atvejais kiekvienas gimnazijos darbuotojas nedelsdamas:

11.1. nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

11.2. primena asmeniui, kuris tyčiojasi, Ramygalos gimnazijos darbo tvarkos taisykles;

11.3. jei vaikui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ar gimnazijos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

11.4. informuoja klasės vadovą arba Vykdyto grupės narius apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, kurie fiksuoja patyčias Klasės patyčių registracijos žurnale (3 priedas).

12. Gimnazijos darbuotojas, pastebėjęs kibernetines patyčias ar gavęs apie jas pranešimą išsaugo vykstančių kibernetinių patyčių įrodymus ir nedelsiant, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, pateikia informaciją klasės vadovui arba Vykdyto grupės nariams.

13. Gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias klasės vadovas:

13.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių atvejis;

13.2. vykdo individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) ar kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;

13.3. fiksuoja įvykį Klasės patyčių registracijos žurnale;

13.4. stebi situaciją;

13.5. kartojantis patyčioms arba ypatingais atvejais (fizinis smurtas ir kt.) pildo Tarnybinių pranešimų ir registruoja raštinėje;

13.6. renka, sistemina informaciją raštu ir prireikus perduoda administracijai, Vaiko gerovės komisijai, Vykdyto grupės nariams.

14. Vykdyto grupė:

14.1. kasmet inicijuoja ir koordinuoja anoniminės vaikų apklausos vykdymą ir apibendrina jos rezultatus;

14.2. kas mėnesį surenka apibendrintus duomenis iš klasių vadovų dėl gimnazijoje fiksuotų pranešimų apie patyčias ir atlieka jų analizę;

14.3. naudodamasi apklausos ir pranešimų apie patyčias analizės duomenimis, rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

14.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį Vaiko gerovės komisijos posėdyje;

14.5. teikia siūlymus gimnazijos direktoriui dėl patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo, gimnazijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;

14.6. individualiai dirba su smurto ir patyčių atvejais, kai vienas iš dalyvių yra suaugęs bendruomenės narys arba kai į juos kreipiasi klasės vadovas, išnaudojęs numatytas pagalbos priemones;

14.7. atlieka kitus gimnazijos Tvarkos apraše numatytus veiksmus.

15. Vaiko gerovės komisija:

15.1. informuoja gimnazijos direktorių ir atvejo tyrimą deleguoja Vykdyto grupei, kai smurto ir patyčių situacijoje vienas iš dalyvių yra suaugęs bendruomenės narys, bei registruoja Klasės patyčių registracijos žurnale;

15.2. kibernetinių patyčių atveju pateikia pranešimą interneto svetainėje adresu www.draugiskasinternetas.lt:

15.2.1. jei panaudota vaizdinė informacija yra viešas kibernetinėje erdvėje patyčių ir smurto atvejis:

15.2.2. jei informacija yra vieša, kuri pagal Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymą yra priskiriama draudžiamai skleisti informacijai;

15.3. sistemina ir analizuoja pranešimų apie patyčias duomenis, kur vienas patyčių dalyvis suaugęs bendruomenės narys;

15.4. esant sudėtingam patyčių atvejui (kai kreipiasi klasės vadovas), inicijuoja Vykdyto grupės pasitarimą, o prireikus ir Vaiko gerovės komisijos posėdį atvejui aptarti ir situacijai įvertinti;

15.5. numato veiksmų planą (gali būti individualūs pokalbiai su skriaudėju, skriaudžiamuoju, stebėtojais, jų tėvais, klase, psichologo, socialinio pedagogo pagalba ir kt. priemonės), supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus); esant poreikiui, koreguoja veiksmų planą;

15.6. ypatingais atvejais (fizinis smurtas ir kt.) arba jei numatytas veiksmų planas teigiamo rezultato neduoda, smurto ir patyčių sustabdyti nepavyksta, informuoja gimnazijos direktorių ir kreipiasi į policiją.

16. Gimnazijos direktorius, gavęs informaciją apie darbuotojo patiriamas patyčias arba jiems pasityčiojus iš mokinio, privalo nedelsdamas imtis priemonių.

17. Patyčias patiriantis mokinys ar patyčių stebėtojas, matęs ir žinantis apie patyčias, nedelsdamas informuoja bet kurį gimnazijos darbuotoją, kuriuo pasitiki.

18. Patyčias patiriančio mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba tėvai (globėjai, rūpintojai), žinantys apie klasėje vykstančias patyčias:

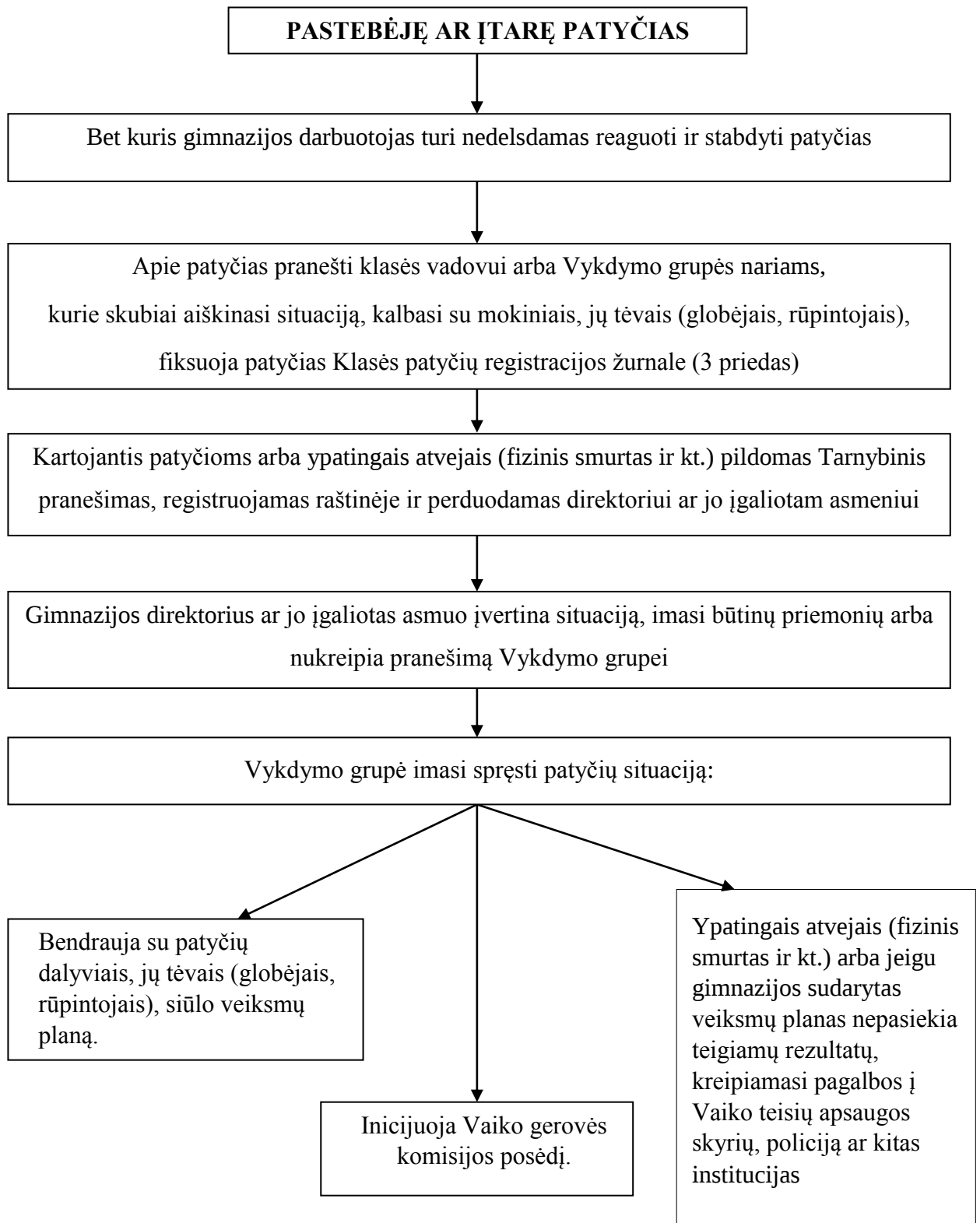
18.1. nedelsdamas informuoja klasės vadovą ir/ar socialinį pedagogą ir/ar gimnazijos administraciją apie mokinio patiriamas patyčias jiems patogiu būdu (telefonu, elektroniniu laišku, žinute dienyne ar asmeniškai);

18.2. sužinoję apie viešą patyčių kibernetinėje erdvėje panaudojus vaizdinę informaciją atvejį, ir smurtaujančio, ir smurtą patiriančio nepilnamečio mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) privalo apie tai pranešti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai pateikdami pranešimą interneto svetainėje adresu www.draugiskasinternetas.lt.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

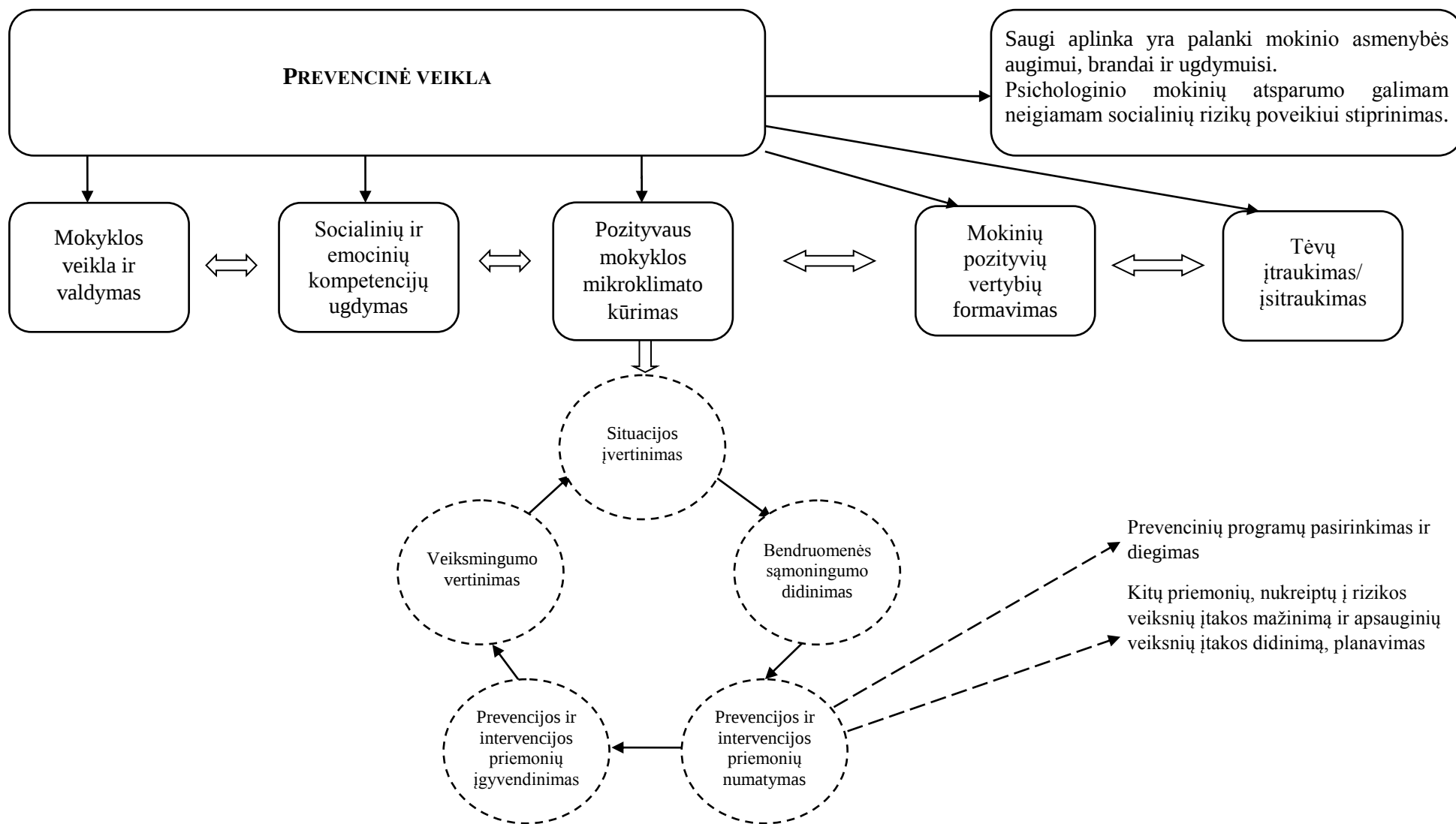
19. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

20. Visi gimnazijos bendruomenės nariai turi būti supažindinti pasirašytinai su Tvarkos aprašu klasės valandėlių, tėvų susirinkimų, gimnazijos darbuotojų susirinkimų metu.

REAGAVIMO Į SMURTĄ AR PATYČIAS PLANAS

2 priedas

Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų priedas

SAUGIOS APLINKOS MOKYKLOJE KŪRIMO KOMPONENTAI

3 priedas

KLASĖS PATYČIŲ REGISTRACIJOS ŽURNALAS

F – fizinės

Ž – žodinės

K – kibernetinės

S – socialinės

M – mokinys

S – suaugęs bendruomenės narys

Atvejo Eil. Nr.	Data	Pranešėjo vardas, pavardė, pareigos	Smurto ir patyčių pobūdis: F, Ž, K, S	Smurtą - patiriantis asmuo (M, S)	Smurtaujantis asmuo (M, S)	Pastabos